Published on (https://www.bnm.md)

30.04.2013

Raport anual 2012

Raport Anual, 2012 [1]

Sumar

Economia mondială în anul 2012 a combinat problemele cauzate de criza datoriilor suverane din zona euro şi problemele aferente fiscalităţii din SUA, ceea ce a generat o vulnerabilitate sporită a principalelor monede de circulaţie internaţională şi reducerea comerţului internaţional. Adiţional, scăderea cererii din partea economiilor cu pondere semnificativă în consumul mondial a determinat scăderea preţurilor internaţionale la materiile prime, situaţie nefavorabilă pentru economiile emergente şi în special pentru cele dependente semnificativ de volumul şi preţul materiilor prime exportate. Gama dificultăţilor a fost completată cu incertitudinile puternice care au predominat în anul 2012 pe pieţele financiare, anumite evenimente cauzând turbulenţe puternice pe întreg mapamondul.

Economia Republicii Moldova în anul 2012 a consemnat o contractare de 0.8 la sută faţă de anul 2011, preponderent din cauza evoluţiei negative pronunţate a sectorului agricol determinată de secetă și a unei cereri interne modeste. În același timp, mediul extern a fost mai puţin favorabil, odată cu contractarea economiei europene, fapt ce a determinat o cerere externă moderată, exporturile majorându-se doar cu 2.3 la sută. Consumul gospodăriilor populaţiei în anul 2012 s-a majorat doar cu 1.0 la sută, această evoluţie fiind cu mult mai modestă comparativ cu anii 2010 şi 2011, ca urmare a temperării ritmului de creştere a venitului disponibil al populaţiei şi a diminuării consumului de bunuri şi servicii în natură. Consumul final al administraţiei publice a consemnat o majorare de 0.5 la sută. Formarea brută de capital a înregistrat o scădere de 2.8 la sută, determinată exclusiv de evoluţia componentei variaţia stocurilor. Formarea brută de capital fix a consemnat o majorare de 0.4 la sută, în cea mai mare parte datorită creşterii cheltuielilor pentru reparaţii capitale ale mijloacelor fixe, investiţiile capitale înregistrând o diminuare de 3.1 la sută. Ritmul modest de creştere al consumului intern şi contractarea investiţiilor au cauzat diminuarea ritmului de creştere a importurilor de bunuri şi servicii, astfel încât acesta a constituit 2.5 la sută. Agricultura a înregistrat o diminuare de 23.3 la sută, în timp ce valoarea adăugată brută din industrie a înregistrat o majorare de doar 0.5 la sută. În anul 2012, rata şomajului a constituit 5.6 la sută, fiind în diminuare cu 1.1 puncte procentuale. Totuşi, diminuarea numărului de şomeri nu a fost însoţită de o evoluţie pozitivă a populaţiei ocupate.

În anul 2012, Banca Naţională a Moldovei a creat condiţii necesare pentru încadrarea inflaţiei în intervalul de 5.0 la sută ± 1.5 puncte procentuale, obiectiv stabilit pentru anul 2012 conform Strategiei politicii monetare a BNM pentru 2010-2012. În acest fel, în luna februarie 2012, ritmul anual al inflaţiei a intrat în coridorul respectiv constituind 6.1 la sută, iar spre în luna decembrie 2012 - 4.1 la sută. În acelaşi timp, în luna decembrie 2012 ritmul anual al inflaţiei a fost cu 3.7 puncte procentuale inferior valorii de 7.8 la sută înregistrate în luna decembrie 2011. Pe parcursul anului 2012 ritmul anual al inflaţiei de bază a cunoscut o

traiectorie descendentă, în principal datorită tendinţei de temperare a cererii interne, astfel acesta s-a diminuat de la 5.9 la sută în luna ianuarie până la 3.7 la sută în luna decembrie. Principalii factori care au exercitat presiuni inflaţioniste pe parcursul anului 2012 le-au constituit condiţiile agrometeorologice secetoase din regiune care au cauzat majorarea preţurilor la produsele alimentare. În acelaşi timp, sporirea preţurilor din cadrul IPC a fost favorizată de efectele secundare generate de majorările de tarife din toamna anului 2011 și creșterea tarifului la energia electrică din luna mai 2012. Totodată, pe parcursul anului 2012 principalul factor care a atenuat creşterea preţurilor a fost o cerere agregată mai redusă comparativ cu anii precedenţi determinată de temperarea ritmului de creştere a venitului disponibil al populaţiei. În acelaşi timp, cursul nominal de schimb al monedei naţionale faţă de valutele principalilor parteneri comerciali a exercitat, în ansamblu, presiuni dezinflaţioniste în perioada de referinţă.

Cuantificând situaţia macroeconomică, tendinţele şi estimările indicatorilor macroeconomici pe termen mediu, perspectivele inflaţiei pe termen scurt şi mediu în condiţiile eventualelor incertitudini şi provocări din perioada de referinţă, precum şi în scopul ancorării presiunilor inflaţioniste, Banca Naţională a Moldovei a promovat pe parcursul anului 2012 o politică monetară cu caracter adaptiv în condiţiile unei inflaţii joase, monitorizând şi anticipând evoluţiile interne şi cele ale mediului economic internaţional, astfel încât, prin flexibilitatea cadrului operaţional specific strategiei de ţintire a inflaţiei, a asigurat menţinerea stabilităţii preţurilor pe termen mediu.

Astfel, pe parcursul anului 2012 Banca Naţională a Moldovei a decis efectuarea a două diminuări consecutive ale ratei dobânzii de politică monetară cu câte 2.0 puncte procentuale. La şedinţa Consiliului de administraţie al BNM din 26 ianuarie 2012, în baza rezultatelor evaluării balanţei riscurilor asociate perspectivei pe termen mediu a inflaţiei, s-a decis diminuarea ratei dobânzii de politică monetară de la 8.5 până la 6.5 la sută anual şi la 23 februarie 2012, din cauza persistenţei riscurilor deflaţioniste determinate de o diminuare potențială a activităţii economice şi a cererii interne, precum şi al deteriorării continue a anticipărilor cu privire la evoluţia activităţii economice pe plan global, a fost adoptată decizia privind reducerea cu încă 2.0 puncte procentuale a ratei dobânzii de politică monetară, de la 6.5 la sută la 4.5 la sută. Până la finele anului 2012 rata menţionată nu a fost modificată, fiind păstrată la nivelul de 4.5 la sută.

Decizia respectivă a avut drept scop ancorarea anticipaţiilor inflaţioniste prin prisma consolidării perspectivelor de menţinere a ratei inflaţiei în interiorul intervalului de variaţie de ± 1.5 puncte procentuale faţă de ţinta de 5.0 la sută.

Setul de instrumente ale politicii monetare utilizat de BNM corespunzător cadrului operaţional în vigoare s-a dovedit a fi în continuare adecvat cerinţelor de implementare a politicii monetare.

Sub influenţa unui exces sporit de lichiditate, în anul 2012 activitatea de vărsare de lichidități a Băncii Naţionale a Moldovei poate fi caracterizată drept una secundară, rolul principal, analogic anului 2011, continuând să revină operaţiunilor de sterilizare a excesului de lichidităţi de pe piaţă.

Regimul de funcţionare a facilităţilor permanente (depozite şi credite overnight) stabilit pentru anul 2012 a permis băncilor gestionarea eficientă a lichidităţilor proprii şi a oferit Băncii Naţionale a Moldovei un plus de flexibilitate în realizarea politicii monetare.

În anul 2012 mecanismul rezervelor obligatorii a continuat să exercite funcţia de control monetar aflată în strânsă corelaţie cu cea de gestionare a lichidităţii de către BNM.

Menţinerea normei de constituire a rezervelor obligatorii la nivelul de 14.0 la sută din baza de calcul a fost argumentată de pasivitatea pieţei monetare interbancare, având ca scop ameliorarea indicatorilor

cantitativi şi calitativi ai acesteia şi îmbunătăţirea mecanismului de transmisie.

Gestionarea fermă a lichidităţilor din sistemul bancar a urmărit asigurarea funcţionării adecvate a pieţei monetare, menţinând echilibrul dintre stabilitatea preţurilor şi relansarea economiei naţionale.

BNM a intervenit pe piaţa valutară internă pe parcursul anului 2012 în calitate de cumpărător de valută străină, în vederea asigurării încadrării ratei anuale a inflației în interiorul intervalului de variație de ± 1.5 puncte procentuale de la ținta de 5.0 la sută, precum şi cu scopul asigurării consolidării rezervelor valutare. Pe fondul unei cereri relativ reduse de valută străină din partea agenţilor economici, excesul de valută a fost generat de o ofertă netă de valută străină de la persoanele fizice şi un flux net masiv de credite externe şi investiţii. Totodată, sporirea soldului conturilor curente şi de depozit în valută străină ale persoanelor fizice şi juridice a contribuit la creşterea volumului de lichidităţi în valută străină pe piaţa valutară internă. În contextul acestor evoluţii, precum şi în limitele politicii monetare promovate, pe parcursul anului 2012 BNM a absorbit surplusul de valută străină prin procurarea excesului de valută de pe piaţa valutară interbancară în sumă de 310.1 milioane dolari SUA.

La finele anului 2012 activele oficiale de rezervă s-au cifrat la 2515.0 milioane dolari SUA, majorându-se cu 28.0 la sută faţă de finele anului 2011 şi acoperind circa 4.7 luni de import (în 2011 – acoperind 3.6 luni de import) şi 110.6 la sută din datoria externă totală a Republicii Moldova pe termen scurt.

La 31 decembrie 2012 în Republica Moldova funcţionau 14 bănci licenţiate de Banca Naţională a Moldovei, inclusiv 4 sucursale ale băncilor şi grupurilor financiare străine. La 15 februarie 2012 a fost retrasă licenţa de desfăşurare a activităţii financiare a B.C. "Universalbank" S.A.

De menţionat că, la 1 ianuarie 2012 băncile au trecut la Standardele Internaţionale de Raportare Financiară (SIRF).

Capitalul de gradul I pe sectorul bancar a atins valoarea de 6924.0 milioane lei, micşorându-se comparativ cu începutul anului 2012 cu 473.5 milioane lei (6.4 la sută). La situaţia din 31 decembrie 2012 capitalul de gradul I al băncilor corespundea capitalului minim stabilit (norma ≥200.0 milioane lei), cu excepţia a două bănci.

Descreşterea capitalului de gradul I a fost determinată de majorarea mărimii calculate, dar nerezervate a reducerilor pentru pierderi la active şi angajamente condiţionale cu 977.2 milioane lei sau 61.1 la sută, care se exclude din calculul capitalului de gradul I. Reducerile pentru pierderi la active şi angajamentele condiţionale s-au majorat ca urmare a înrăutăţirii calităţii portofoliului de credite la unele bănci.

De menţionat că, în conformitate cu Regulamentul cu privire la suficienţa capitalului ponderat la risc, la 31 decembrie 2012 cuantumul capitalului minim necesar a fost stabilit în mărime de 200.0 milioane lei.

Media suficienţei capitalului ponderat la risc la 31 decembrie 2012 se menţinea în continuare la un nivel înalt – 24.4 la sută ceea ce indică un grad înalt de siguranţă a băncilor, determinat de existenţa unui potenţial de efectuare a operaţiunilor fără afectarea capitalului. Totodată, o bancă nu respectă acest indicator.

Pe parcursul anului 2012 sectorul bancar din Republica Moldova a consemnat următoarele tendinţe. Activele conform SIRF au constituit 58304.4 milioane lei, majorându-se faţă de începutul anului cu 9022.4 milioane lei (18.3 la sută). Creşterea activelor a fost determinată atât de sporirea datoriilor cu 8414.1 milioane lei (21.2 la sută), cât şi de majorarea capitalului (SIRF) cu 608.3 milioane lei (6.3 la sută).

Ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase şi compromise) în totalul creditelor s-a majorat cu 1.6 puncte procentuale faţă de începutul anului, constituind 14.5 la sută la 31 decembrie 2012.

Pentru anul 2012 rentabilitatea activelor şi rentabilitatea capitalului ale băncilor licenţiate au înregistrat valoare de 1.1 la sută şi, respectiv, 5.6 la sută, fiind în descreştere faţă de finele anului 2011 cu 0.7 puncte procentuale şi respectiv cu 5.0 puncte procentuale.

Marja netă a dobânzii a constituit 5.1 la sută la 31 decembrie 2012, fiind în scădere cu 1.3 puncte procentuale comparativ cu finele anului 2011.

Lichiditatea pe termen lung pe sectorul bancar la situaţia din 31 decembrie 2012 a constituit 0.7 (maxim 1.0). Lichiditatea curentă pe sectorul bancar la finele anului 2012 a consemnat 32.9 la sută (minim 20.0 la sută). Ambii indicatori sunt respectaţi de către toate băncile.

See also

Tags
Piaţa monetară [2]
Piaţa valutară [3]
Sistemul de plăţi [4]
Politică monetară [5]
strategia [6]
supraveghere [7]
annual rate of inflation [8]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/49541

Related links:

[1] https://www.bnm.md/files/2012_ro.pdf [2] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Piaţa monetară [3] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Piaţa valutară [4] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Sistemul de plăţi [5] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Politică monetară [6] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=strategia [7] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=supraveghere [8] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=annual rate of inflation